Uitvoeringstoets

Eigen bijdrage van veroordeelden aan de kosten van strafvordering en slachtofferzorg

Eigen bijdrage voor verblijf in een justitiële inrichting

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting

Het kabinet wenst de kosten van strafvordering en slachtofferzorg waar mogelijk te verhalen op daders. Daarnaast dienen gedetineerden bij te gaan dragen aan de kosten van het verblijf in een justitiële inrichting. Bij de bijdrage strafvordering en slachtofferzorg wordt gewerkt met een forfait, bij de bijdrage voor detentie met een bedrag per dag gedurende een periode van maximaal twee jaar.

Deze uitvoeringstoets is opgesteld naar aanleiding van een schriftelijk verzoek van het ministerie van Veiligheid en Justitie van 7 februari jl. Het CAK is verzocht uit te werken hoe zij een tweetal wetsvoorstellen zou kunnen uitvoeren: het gaat om een eigen bijdrage aan de kosten van de strafvordering en de slachtofferzorg voor veroordeelden en een eigen bijdrage voor verblijf in een justitiële inrichting.

De overall conclusie is dat het CAK beide taken effectief kan uitvoeren per 1 januari 2015:

- De doelstelling van het ministerie van Veiligheid en Justitie dat beide wetsvoorstellen structureel netto € 65 miljoen per jaar op moeten leveren is op basis van de aangeleverde incassopercentages realistisch bij de door het CAK voorgestelde uitvoering.
- De eenmalige kosten voor implementatie van de regelingen bedragen circa 3,6 mln euro. De jaarlijkse terugkerende uitvoeringskosten bedragen circa 5,1 mln euro.
- Voor het realiseren van de doelstelling, een jaarlijkse netto opbrengst van 65 miljoen, geldt ten aanzien van het CAK een inspanningsverplichting.

Het CAK heeft ruime ervaring met de uitvoering van eigen bijdrageregelingen, hoofdzakelijk in het zorgdomein. In 2013 heeft het CAK ruim twee miljard euro geïncasseerd bij 1,4 miljoen bijdrageplichtigen. De eigen bijdrage regelingen die het ministerie van Veiligheid en Justitie voorstelt sluiten goed aan bij de huidige uitvoeringspraktijk van het CAK. Implementatiekosten kunnen om deze reden beperkt blijven. Bij de inrichting van het ketenproces en het inningsproces kan grotendeels worden aangesloten bij al bij het CAK bestaande processen. Justid is binnen de strafrechtsketen de partij die beschikt over de relevante gegevens die nodig zijn om de voorgestelde maatregelen uit te voeren en zal als nieuwe ketenpartner gegevens gaan uitwisselen met het CAK.

De ervaring met innen van eigen bijdragen bij het CAK kenmerkt zich door het flexibel, efficiënt en op individueel niveau inzetten van passende incasso-instrumenten. Hierbij staat kostenefficiency voorop: de geleverde inspanningen dienen daadwerkelijk bij te dragen aan de realisatie van de beoogde doelen en de kosten dienen in verhouding te staan tot de opbrengsten.

De uitvoering van deze regelingen zal, zeker in de beginperiode, kunnen rekenen op aandacht in media en maatschappij. Het CAK heeft ruime ervaring met het implementeren van nieuwe complexe regelingen en met klant- en doelgroepcommunicatie. De inspanningen zijn er op gericht de publiciteit rondom de uitvoering van de regelingen zoveel mogelijk te voorkomen.

De mogelijkheid om bij incassobeleid rekening te houden met inkomens- en/of vermogensgegevens afkomstig van de Belastingdienst en het UWV draagt sterk bij aan het verregaand rationaliseren van het incassoproces. Om te kunnen beschikken over deze gegevens moet in het kader van privacywetgeving een grondslag worden gecreëerd.

Indien wordt uitgegaan van het ondergrensscenario wordt de beoogde opbrengst over 2015 behaald. Hierbij heeft het CAK zich gebaseerd op de door het ministerie aangeleverde cijfers en inningpercentages. De eenmalige en structurele kosten zijn in deze uitvoeringstoets gedetailleerd uitgewerkt. Deze kosten zijn relatief laag omdat de beoogde eigen bijdrageregelingen sterk overeenkomen met de generieke systemen en processen van het CAK.

2 Aanleiding en doelstelling

2.1 Aanleiding

In de brief van 7 februari 2014 (kenmerk 482285) verzoekt het ministerie het CAK een uitvoeringstoets voor de eigen bijdrage strafvordering en slachtofferzorg en eigen bijdrage verblijf uit te brengen. Met de brief van 17 februari 2014 heeft het CAK deze opdracht bevestigd.

2.2 Doelstelling en inhoud beleidsvoornemen

Vanuit de politiek wordt de laatste jaren meer nadruk gelegd op het aanspreken van burgers op hun eigen verantwoordelijkheid en het stellen van grenzen. Dit geldt ook voor burgers die de wet overtreden. Daarnaast is er in toenemende mate aandacht voor de positie van slachtoffers. Deze maatschappelijke trend is vertaald in het regeerakkoord van het kabinet Rutte II. Hierin is opgenomen dat de kosten van het strafproces waar mogelijk worden verhaald op daders en dat er een eigenbijdrageregeling voor gedetineerden komt. Deze voornemens hebben geresulteerd in een tweetal wetsvoorstellen. Eén wetsvoorstel voorziet in een eigen bijdrage van veroordeelden aan de kosten van strafvordering en slachtofferzorg, het andere op een eigen bijdrage voor verblijf in een justitiële inrichting.

Doelstelling is dat met beide wetsvoorstellen een netto opbrengst van in totaal € 65 miljoen wordt gerealiseerd. De inning heeft betrekking op de volgende componenten:

1. Eigen bijdrage voor gedetineerden van € 16,- per dag, met een maximum termijn van 2 jaar;
   Middels deze regeling wenst het kabinet tot uitdrukking te brengen dat het niet langer vanzelfsprekend is dat de kosten voor de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties in hoofdzaak door de samenleving worden gedragen. De eigen bijdrage is voorzien voor de volgende categorieën:
   - Eigen bijdrage gedetineerden voor hun verblijf in een penitentiaire inrichting;
   - Eigen bijdrage voor verblijf in een tbs-instelling;
   - Eigen bijdrage voor ouders van jeugdigen die in een justitiële jeugdinrichting verblijven;
   - Eigen bijdrage in de kosten van de elektronische detentie.

2. Bijdrage kosten strafvordering (forfait);
   Niet alleen de kosten van de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties zijn hoog, hetzelfde geldt voor de opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten. Middels de invoering van een bijdrage in de kosten van strafvordering zullen plegers van strafbare feiten een bijdrage in de kosten moeten gaan leveren.
   Het forfait voor de eenmalige bijdrage is voor drie categorieën vastgesteld:
   - Kantonzaken (straf);
   - Enkelvoudige kamer;
   - Meervoudige kamer.

De forfaits voor de bijdrage kosten strafproces lopen, in de door het ministerie van Veiligheid en Justitie geschetste scenario, uiteen van € 640,- in kantonzaken (straf) tot € 2.800,- voor vonnissen van de meervoudige kamer. Bij kantonzaken (straf) is het forfait van € 640,- een maximumbedrag. Voor deze zaken geldt dat het forfait, in het geval dat een boete wordt opgelegd, niet hoger is dan 50% van het boetebedrag. Op basis van het gemiddelde boetebedrag dat in kantonzaken wordt opgelegd, is berekend dat het gemiddelde forfait in deze categorie € 233,- bedraagt.

3. Bijdrage slachtofferzorg (forfait);
   Voor de zorg aan slachtoffers van strafbare feiten worden kosten gemaakt die uit algemene middelen worden betaald. Plegers van strafbare feiten zullen conform het voorliggende wetsvoorstel ook hier een bijdrage moeten gaan leveren. Een deel van de eigen bijdrage aan de kosten van strafvordering zal dan ook ten goede komen aan slachtofferzorg.

2.3 Juridisch kader

Deze uitvoeringstoets heeft betrekking op een tweetal wetsvoorstellen:

- Wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met de eigen bijdrage van veroordeelden aan de kosten van de strafvordering en de slachtofferzorg;

- Wijziging van de Penitentiaire beginselenwet, de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen en enige andere wetten in verband met de eigen bijdrage voor verblijf in een justitiële inrichting.

Los van deze twee wetsvoorstellen is bij de uitvoering met name de Wet bescherming persoonsgegevens van belang.

2.4 Het CAK

Het CAK, een publiekrechtelijk Zbo, heeft jarenlange ervaring met het implementeren en uitvoeren van wettelijke taken waarbij eigen bijdragen worden vastgesteld, opgelegd en geïnd. De eigen bijdrage regelingen als voorgesteld door het ministerie van Veiligheid en Justitie sluiten aan bij de generiek ingerichte processen en herbruikbare systeemcomponenten van het CAK.

Het huidige takenpakket van het CAK bestaat uit de volgende onderdelen:

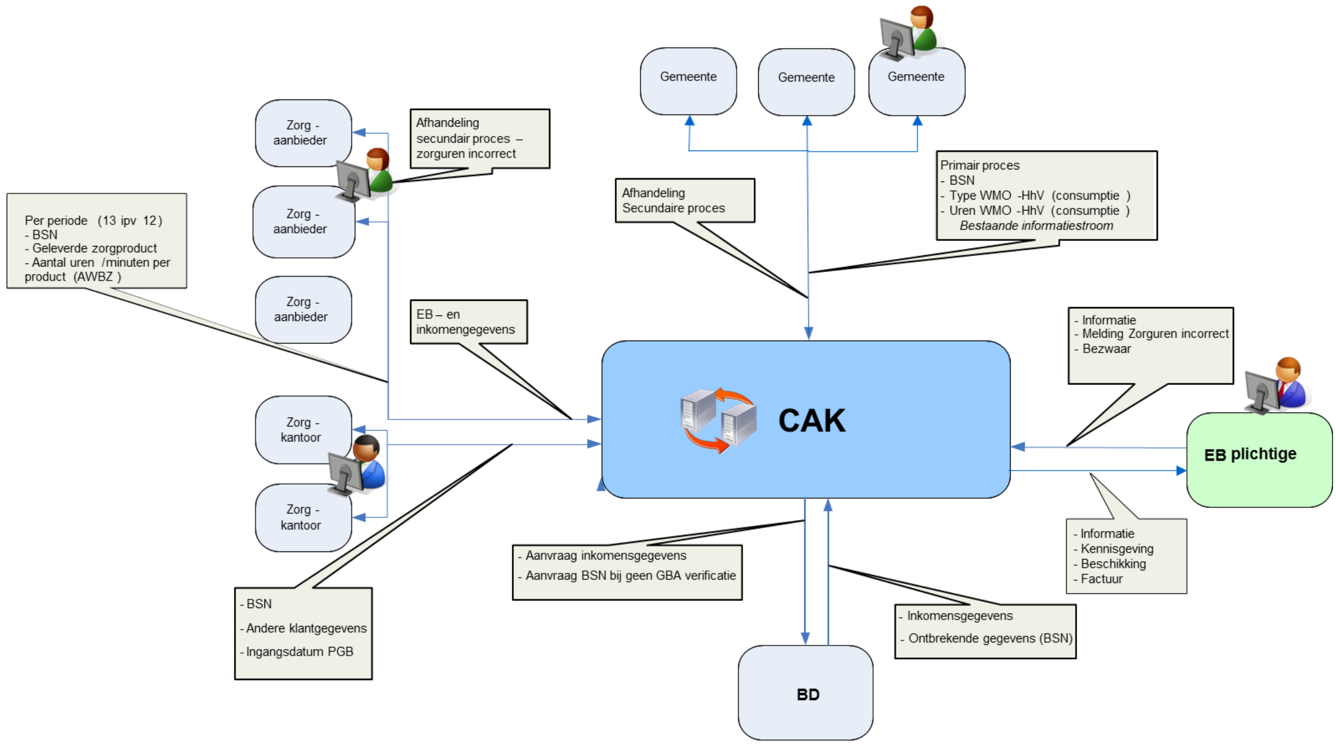
- **Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)**
  Eigen bijdrageregeling Zorg zonder Verblijf (EB ZzV)
  Eigen bijdrageregeling Zorg met Verblijf (EB ZmV)
  Financiering van de AWBZ-erkende instellingen (FI)

- **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)**
  Eigen bijdrageregeling maatschappelijke ondersteuning

- **Zorgverzekeringswet (Zvw)**
  Compensatie van het verplicht eigen risico; uitgangspunt is dat deze taak per 1 januari 2014 wordt afgeschaft. Het secundaire proces (aanvraag, bezwaar en beroep) loopt wel door in 2014.

- **Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg)**
  Tegemoetkomingsregeling voor chronisch zieken en gehandicapten; uitgangspunt is dat deze wet per 1 januari 2014 wordt afgeschaft. In 2014 wordt de Wtcg 2013 uitbetaald. Voor 2014 zijn er dus nog geen gevolgen voor het CAK.

Voor de uitvoering van de taken ontvangt het CAK gegevens van / wisselt gegevens uit met de zorgketen. Deze keten bestaat uit een grote diversiteit aan partijen, waaronder zorgaanbieders, zorgkantoren, CIZ, gemeenten, Belastingdienst, UWV en SVB. Daarnaast raadpleegt het CAK basisregistraties zoals de BRP. Ter illustratie is in onderstaande figuur de informatie-uitwisseling met partijen opgenomen voor Zorg zonder Verblijf (AWBZ) en Wmo.

Het CAK legt de nadruk op het kostenefficiënt innen van eigen bijdragen. Bij factureren en innen dienen de geleverde inspanningen daadwerkelijk bij te dragen aan de realisatie van de beoogde doelen en de kosten in verhouding staan tot de opbrengsten. Voorts geldt dat het incassobeleid per doelgroep wordt geoptimaliseerd, bijvoorbeeld: de frequentie van de uitingen, “tone of voice” en de keuze van het soort incasso-instrument.

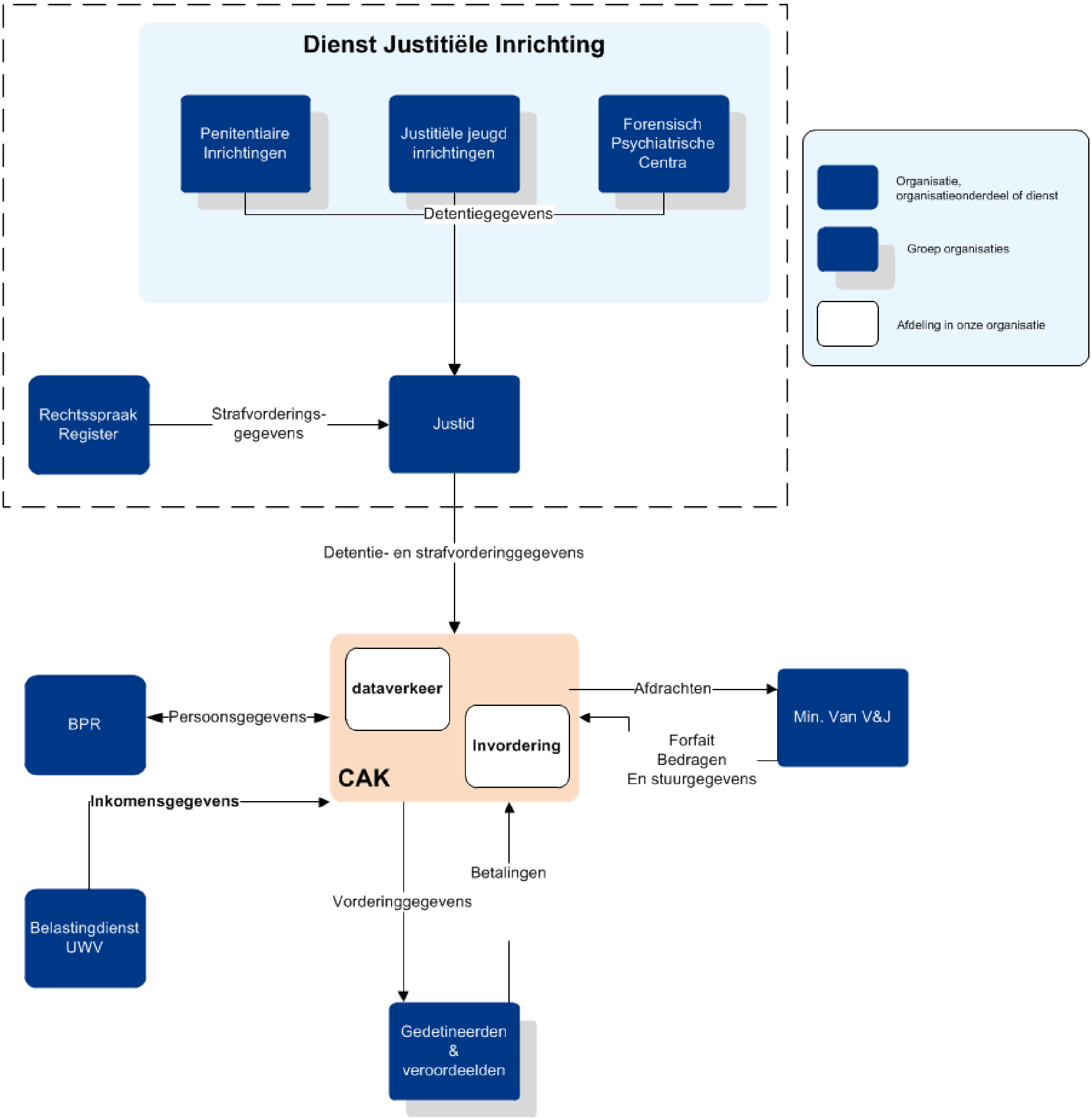
3 Implementatie en Uitvoering

In deze paragraaf worden de voor de uitvoering van de taak benodigde processen beschreven. Grotendeels wordt hierbij aangesloten bij de al door het CAK geïmplementeerde processen. Het CAK heeft veel ervaring met het geautomatiseerd uitwisselen van gegevens met ketenpartners en het maken van afspraken over de gegevensuitwisseling. De Justitiële Informatiedienst (hierna Justid) zal op vergelijkbare wijze worden aangesloten op de bestaande ketenuitwisselingen.

Teneinde alle benodigde processen tijdig te hebben ingericht dient het CAK de opdracht tot uitvoering uiterlijk negen maanden voor ingangsdatum van de regelingen te ontvangen. Het CAK heeft dan voldoende tijd om de processen in te richten conform het gestelde in dit hoofdstuk. De ketenregie is in handen van het CAK, het CAK heeft ruime ervaring met deze rol, met name in situaties waarbij er sprake is van veel partijen in complexe ketens. De periode van 9 maanden is voldoende om alle processen in te richten en te testen.

Bij de inrichting van de systemen is rekening gehouden met de noodzakelijke flexibiliteit. Het gaat hierbij om de mogelijkheid aanpassingen door te voeren op bijvoorbeeld teksten op facturen, bedragen en parameters, doorlooptijden, aantal aanmaningen en vermogens- en inkomenstoetsing.

3.1 Ketenproces

Door Justid worden de gegevens omtrent de detentie en veroordelingen geleverd aan het CAK. Het CAK koppelt eventuele uitval terug aan Justid.

Zowel Justid als het CAK verifiëren de personen bij de Basisregistratie personen (BRP). Hierdoor ontvangt het CAK alle mutatiegegevens, bijvoorbeeld bij overlijden of adreswijzigingen. Voor de detentie van minderjarigen moet via de BRP worden vastgesteld wie de ouders zijn.

Bij het UWV en de Belastingdienst worden inkomens- en vermogensgegevens opgevraagd.

Het ministerie van Veiligheid en Justitie is verantwoordelijk voor het bepalen van de forfaitbedragen en de maximale duur waarvoor bijdrage detentie wordt geïnd. Door het CAK geïnde gelden worden afgedragen aan het ministerie van Veiligheid en Justitie.

3.2 Inrichting ketenproces

Vanuit eerdere trajecten heeft het CAK veel ervaring opgedaan met het werken in complexe informatieketens. Zowel voor de bestaande eigen bijdrageregelingen als de compensatieregelingen zijn ketens ingericht met meerdere ketenpartijen, zoals UWV, SVB, Belastingdienst, verzekeraars en alle Nederlandse gemeenten.

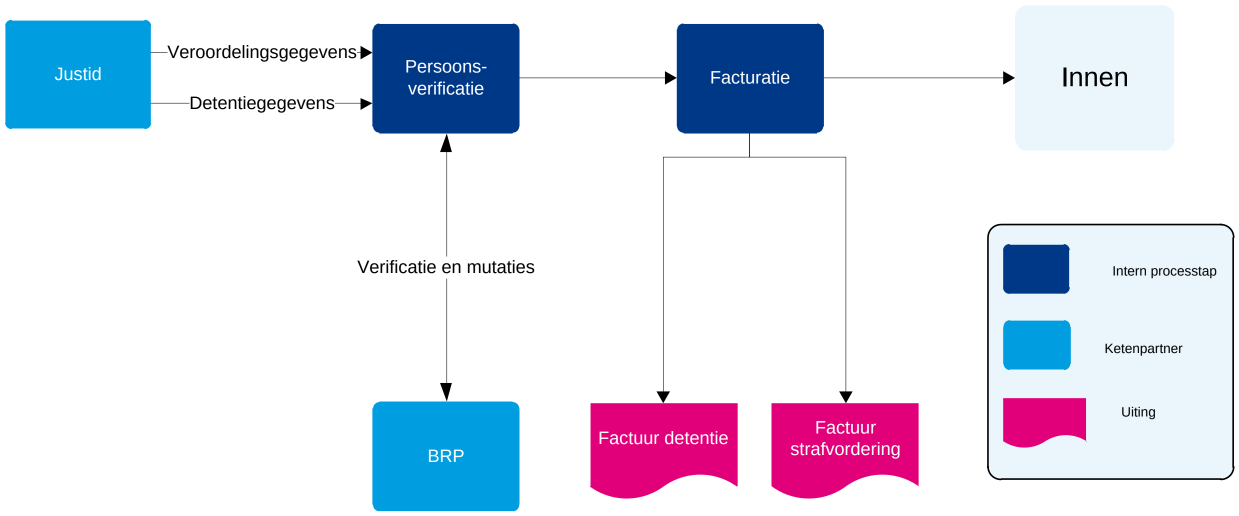
In aanloop naar uitvoering in 2015 stelt het CAK de volgende systematiek voor:

- Stuurgroep ingesteld door de bewindspersoon VenJ
- Werkgroep bereidt besluitvorming voor
- Periodieke voortgangsrapportage aan de bewindspersoon
- Keten projectdocument implementatie eigen bijdrageregelingen:
    - Doelstellingen
    - Randvoorwaarden en uitgangspunten
    - Definitie
    - Afspraken Primair en secundair (correctie) proces
    - Functioneel ketenontwerp
    - Ketenplanning
- Voortgangsbewaking in de keten

In de werkgroep worden in gezamenlijkheid Service Level Agreements (SLA) vastgesteld waarin afspraken worden gemaakt over robuuste, tijdige en kwalitatieve aanlevering en afhandeling van brongegevens. Binnen de justitieketen is het gebruikelijk dat de informatiebehoefte van de betrokken partijen onder regie van de afdeling ‘Electronisch BerichtenVerkeer’ (EBV) wordt vastgelegd in de vorm van interactieprocessen en berichtenboeken.

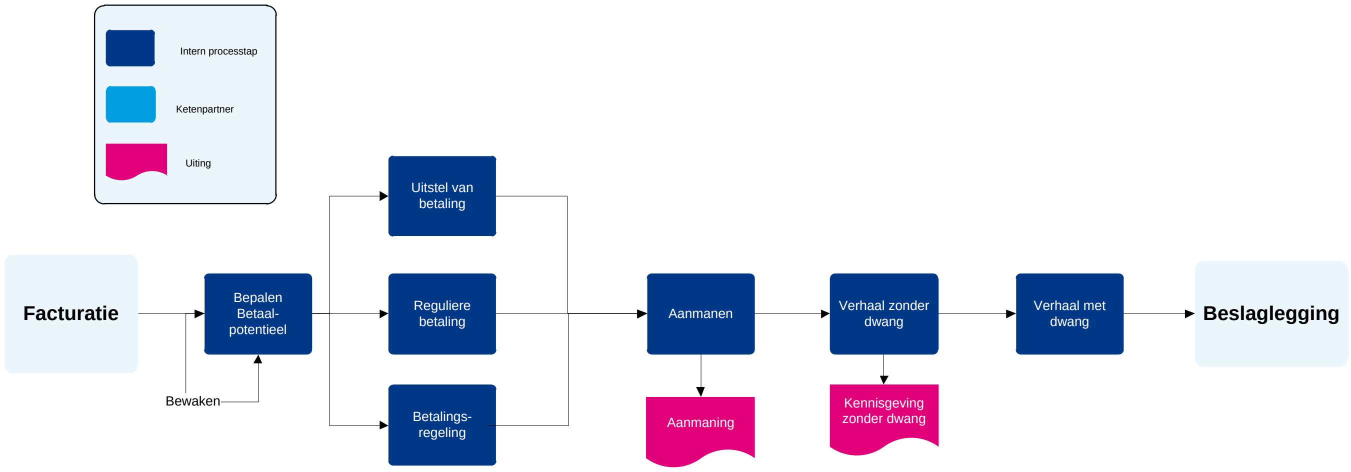
Van belang is de met name het besef van de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit en tijdigheid van dienstverlening te kunnen waarborgen. Bij mogelijke problemen, die zich in deze complexe uitwisselingsprocessen kunnen voordoen, is het van belang te acteren vanuit wederzijds vertrouwen.

3.3 Facturatieproces

Op basis van de detentie- en de veroordelingsgegevens wordt de te factureren eigen bijdrage bepaald. De factuur wordt vervolgens (periodiek) verstuurd.

3.4 Inningsproces

Betaling eigen bijdrage
De bijdrage wordt, afhankelijk van de regeling eenmalig of periodiek, achteraf in rekening gebracht. De betaaltermijn bedraagt zes weken en de verjaringstermijn bedraagt 5 jaar. Op basis van de individuele situatie van de bijdrageplichtige kan een betalingsregeling worden getroffen.

Uitstel van betaling
Op verzoek van de bijdrageplichtige kan, op basis van de individuele situatie, uitstel van betaling worden verleend of kan de betaling worden over meerdere perioden worden gespreid. Het CAK beoogd hiermee een

sociaal inningsbeleid zonder het laten vervallen van de betalingsverplichting. De verjaringstermijn van de vordering kan indien nodig worden verlengd. Het CAK plaatst de bijdrageplichtige in een bewakingsproces waarin periodiek wordt bepaald of er sprake is van inkomen of vermogen.

Geheel of gedeeltelijk afzien van inning
Beide wetsvoorstellen bevatten een limitatieve opsomming van de gevallen waarin op verzoek van de bijdrageplichtige kan worden afgezien van de gehele of gedeeltelijke inning. Het CAK houdt hier uiteraard rekening mee in het inningsproces.

Aanmanen
Voor alle facturen waarvan de betaaltermijn (zes weken) is verstreken, worden aanmaningen voor het openstaand bedrag gemaakt en verstuurd. Deze processtap zal conform de Awb worden afgehandeld. Er is sprake van bestuursrechtelijke geldschuld. De hoofdsom zal worden verhoogd met de wettelijke rente en conform de in art. 4:113 Awb genoemd bedrag.

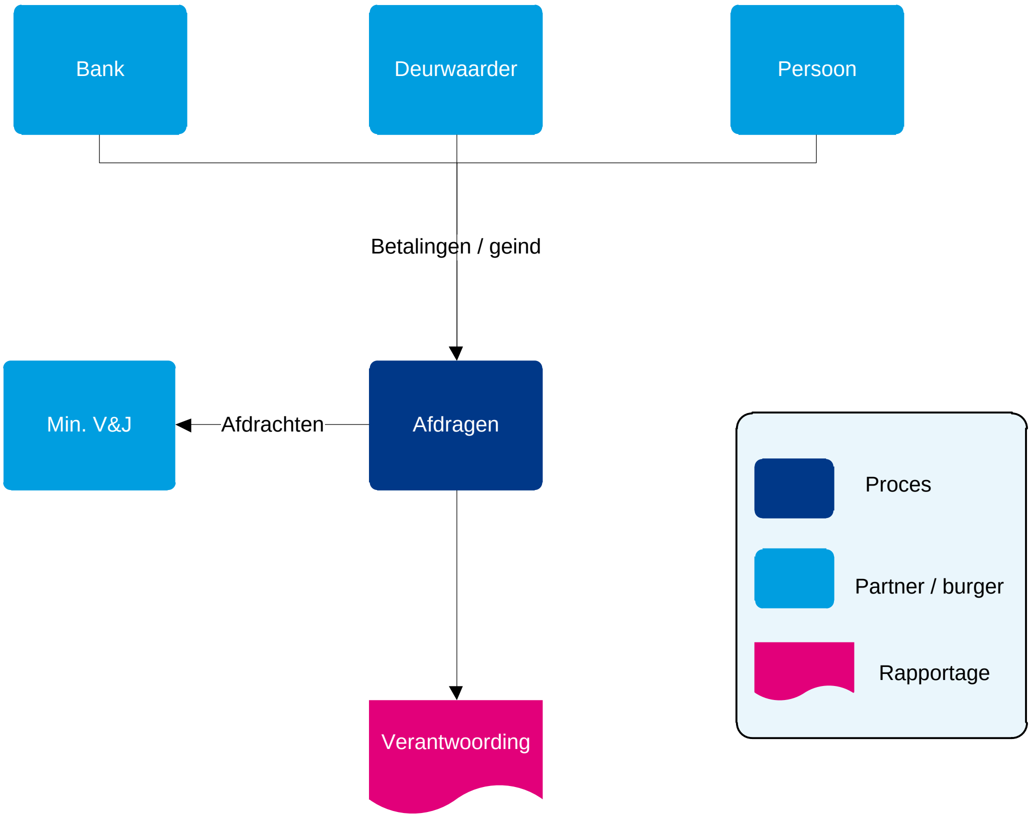
Verhaal zonder dwang
Met verhaal zonder dwang heeft het CAK de mogelijkheid direct te verhalen. Er zullen dus gegevens moeten worden verzameld met betrekking tot verhaalsmogelijkheden. Uiteraard wordt bij verhaal zonder dwang een beslagvrije voet aangehouden.

Voor alle aanmaningen waarvan het termijn van twee weken is verstreken en waarvan een deel of geheel nog openstaat, worden de bankgegevens bij de belastingdienst opgevraagd (indien nog niet aanwezig). Voor al deze personen -uitgezonderd degene die in de schuldhulp zitten- zal rechtstreeks onder titel het bedrag van de bank geïnd worden, of worden ingehouden op het loon of uitkering.

Het verhaal zonder dwang vindt plaats door een schriftelijke kennisgeving gericht aan betrokkene en aan degene onder wie het verhaal wordt genomen. Verhaal zonder dwang heeft de voorkeur omdat de inningskosten beperkt gehouden kunnen worden.

Verhaal met dwang
Vanwege de aanzienlijke kosten die hieraan zijn verbonden, wordt de inzet van dit middel mede bepaald door het betaalpotentieel.
Alle personen -uitgezonderd personen in de schuldhulp- waarvan nog een bedrag open staat en die alle voorgaande processtappen hebben doorlopen, worden overgedragen aan een deurwaarder waarna beslaglegging plaatsvindt. Het bepalen van een betaalpotentieel is een continu proces; op het moment dat het potentieel in positieve zin verandert, wordt alsnog overgedragen aan een deurwaarder. In het kader van het project clustering Rijksincasso is het de intentie om alle deurwaarderstrajecten per 1 januari 2016 af laten handelen via het CIJB.

3.5 Afdrachtenproces

Periodiek zal het CAK de ontvangsten afdragen aan het ministerie van Veiligheid en Justitie. Alle betalingen aan het CAK zijn te herleiden naar de oorspronkelijke facturen. Periodiek zal een verantwoordingsrapportage worden verzonden aan het ministerie. Hierin worden gerealiseerde resultaten afgezet tegen de geplande realisatie.

3.6 Bezwaar en beroep

Het CAK voert de taken uit onder naam en logo van ministerie van Veiligheid en Justitie. Er zijn diverse situaties denkbaar waarbij een bijdrageplichtige bezwaar wenst in te dienen, bijvoorbeeld tegen de vaststelling van de bijdrage, tegen een foutieve vaststelling van de bijdrage of tegen een door het CAK afgewezen verzoek om vaststelling of aanpassing van een betalingsregeling. In deze gevallen kan het CAK bezwaarschriften in mandaat afhandelen. Het CAK beschikt over een eigen afdeling bezwaar- en beroep met ruime ervaring met het afhandelen van bezwaar- en beroepschriften die betrekking hebben op de uitvoering van diverse regelingen. De kosten voor het afhandelen van bezwaar- en beroepschriften zijn opgenomen in de begroting.

3.7 Gedeeltelijke uitvoering door het CAK

Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft het CAK gevraagd aan te geven in hoeverre processen en systemen gemodulariseerd zijn, met andere woorden of aparte regelingen of delen daarvan op basis van deze uitvoeringstoets aan het CAK kunnen worden uitbesteed. Het CAK is bereid in overleg delen van de dienstverlening separaat aan te bieden. Uit paragraaf 7.3.2. is af te leiden wat dit betekent voor de jaarlijkse kosten per regeling en per processtap. De genoemde jaarlijkse ICT kosten zouden bij een gemodulariseerde aanbieding van de dienstverlening opnieuw berekend moeten worden. Ten aanzien van de eenmalige implementatiekosten geldt dat deze eveneens aangepast zouden moeten worden aan de gewenste separaat aan te bieden dienstverlening.

Meer specifiek heeft het ministerie van Veiligheid en Justitie gevraagd of het CAK in staat en bereid is om aan justitiepartners op individueel niveau financiële profielen ten behoeve van de optimalisering van inningsprocessen te leveren. Dit is mogelijk indien er in het kader van de Wet bescherming persoonsgegevens een grondslag wordt gecreëerd die de uitwisseling van persoonsgegevens voor dit doel mogelijk maken. Het CAK heeft wel de ervaring dat effectiviteit van inningsprocessen niet alleen wordt bepaald door de beschikbaarheid van financiële profielen op persoonsniveau maar ook door ervaring en kennis met het gebruik van deze profielen. Een geïntegreerde aanpak door een ervaren partij ligt dus meer voor de hand.

De inning van de ouderbijdrage voor het verblijf van jeugdigen in een inrichting kan door het CAK als separate dienstverlening worden aangeboden.

4 Verwachte opbrengst beleidsvoornemen

In dit hoofdstuk wordt de berekening van de verwachte opbrengst getoond. De opbrengst wordt berekend door de te verwachte opbrengst te verminderen met de kosten van jaarlijkse uitvoering. Daarbij vindt de inning van facturen altijd deels plaats in het jaar volgend op de facturering.

4.1 Inning eigen bijdrage gedetineerden

Minimale, maximale en verwachte opbrengst eigen bijdrage voor detentie.

EBD	Inningspercentages	Opbrengst
basis	18,60%	€ 11.756.033
ondergrens	10,10%	€ 6.383.652
bovengrens	27,10%	€ 17.065.210

4.2 Inning forfait veroordelingen

Minimale, maximale en verwachte opbrengst eigen bijdrage voor veroordelingen.

Kantongerecht	Inningspercentage	Opbrengst
basis	50,90%	€ 7.877.331
ondergrens	45,80%	€ 7.088.051
bovengrens	55,90%	€ 8.651.136

Enkelvoudige kamer	Totaal	Totaal
basis	46,50%	€ 53.478.720
ondergrens	41,40%	€ 47.613.312
bovengrens	51,50%	€ 59.229.120

Meervoudige kamer	Totaal	Totaal
basis	33,40%	€ 11.875.170
ondergrens	28,30%	€ 10.061.895
bovengrens	38,50%	€ 13.688.444

Totaal	Opbrengst
basis	€ 73.231.221
ondergrens	€ 64.763.258
bovengrens	€ 81.568.700

4.3 Verwachte opbrengst

Voor de berekening van de opbrengst van het beleidsvoornemen is het CAK uitgegaan van de minimale begrote opbrengst, de ondergrens, minus de jaarlijkse uitvoeringskosten. Deze bedraagt voor 2015:

2015	Kosten	Opbrengst
Eigen bijdrage verblijf in een justitiële inrichting		€ 6.383.652
Eigen bijdrage strafvordering en slachtofferzorg		€ 64.763.258
Uitvoeringskosten	€ 5.153.000	
Netto opbrengst		**€ 65.993.910**

De verwachte opbrengst loopt in de jaren na 2015 licht op. Deze toename beperkt en wordt veroorzaakt door een lichte stijging van het aantal veroordeelden en gedetineerden en toenemende ervaring met de doelgroep. Het eerste jaar is er sprake van een overloopeffect, immers, eigen bijdragen die medio of eind december worden gefactureerd, zullen niet voor januari worden geïnd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de eenmalige implementatiekosten in 2014.

5 Randvoorwaarden en uitgangspunten

Om deze maatregel succesvol uit te voeren zijn er randvoorwaarden opgesteld. Bij het opstellen van deze randvoorwaarden en het bepalen van de uitvoeringsconsequenties zijn enkele uitgangspunten aangehouden. Hieronder volgt een overzicht van deze uitgangspunten en randvoorwaarden.

5.1 Uitgangspunten

Om de bijdrageregelingen succesvol uit te voeren dient aan enkele randvoorwaarden te worden voldaan. Sommige van deze randvoorwaarden zijn juridisch van aard en zijn al in de wetsvoorstellen voorzien of kunnen op eenvoudige wijze alsnog worden gerealiseerd. Andere randvoorwaarden hebben betrekking op de uitwisseling in de keten.

Hieronder zijn de uitgangspunten benoemd:

- Uitwisseling detentie- en vonnisgegevens gebeurt geautomatiseerd via één ketenpartner: Justid. De gegevens worden pas aangeleverd nadat de veroordeling onherroepelijk is.
- Het CAK sluit voor de uitwisseling van gegevens aan op de standaard (EBV) van Justid. Details over de benodigde gegevens worden verder uitgewerkt in de projectfase. Het betreft zowel de initiële aanlevering van gegevens als mutaties.
- De publieke communicatie over de invoering van de eigen bijdragen valt buiten de verantwoordelijkheid van het CAK.
- De door het ministerie van Veiligheid en Justitie aangeleverde gegevens betreffende aantallen veroordelingen en detenties zijn leidend voor de berekeningen in deze toets.
- De door het ministerie van Veiligheid en Justitie aangeleverde reële inningspercentages zijn leidend voor de berekeningen van de opbrengsten in deze toets. Het CAK ziet deze percentages op basis van haar eigen ervaring en die van haar incassopartners als realistisch. Ten aanzien van de realisatie van de opbrengsten geldt een inspanningsverplichting.
- De kosten voor uitvoering van de wettelijke taken worden jaarlijks geïndexeerd met het inflatiepercentage.

5.2 Randvoorwaarden

- De staatssecretaris van VWS stemt in met uitvoering van de onderhavige regelingen door het CAK.
- Uiterlijk negen maanden voor ingangsdatum dient het CAK de opdracht tot uitvoering te ontvangen.
- Het CAK wordt bevoegd om voor beide wetten namens de minister van Veiligheid en Justitie executoriale titels in de vorm van dwangbevelen uit te vaardigen. Daarnaast wordt het CAK bevoegd om voor beide wetten broninhouding toe te passen, waarbij rekening wordt gehouden met de beslagvrije voet.
- Justid is in staat om de voor de uitvoering van de wettelijke taak benodigde gegevens tijdig te leveren.
- Het CAK mag beschikken over de voor de uitvoering van beide wetten noodzakelijke persoonsgegevens.
- Het CAK mag beschikken over de inkomensgegevens (via de Belastingdienst, UWV en SVB) en vermogensgegevens (via de Belastingdienst).
- Het CAK mag beschikken over de bankrekeninggegevens van de Belastingdienst.

- Het CAK voert de taken uit onder naam en logo van ministerie van Veiligheid en Justitie.

6 Impact maatregelen (interne organisatie)

6.1 Communicatie

Het CAK int de eigen bijdragen voor de AWBZ en Wmo. De doelgroep wijkt af van de doelgroep gedetineerden en veroordeelden. In de communicatie naar de (ex-)gedetineerden en veroordeelden zal een andere ‘tone of voice’ gebruikt moeten worden.

Het CAK stelt voor om de veroordeelde, direct nadat de uitspraak onherroepelijk is geworden, te informeren over de eigen bijdrage in de strafvordering en de bijdrage detentie/enkelband door middel van een brochure. Deze brochure wordt geleverd door de strafrechtketen. In de brochure moet duidelijk naar voren komen dat het te vorderen bedrag niet onderhandelbaar is en dat uitstel tot betaling of een betalingsregeling tot de mogelijkheden behoort; het initiatief hiervoor ligt bij de veroordeelde.

Informatie over de eigen bijdrage detentie en strafvordering zal op de website van het ministerie van Veiligheid en Justitie geplaatst worden. Het CAK levert inhoudelijke ondersteuning. Woordvoering naar media en pers geschiedt door het ministerie van Veiligheid en Justitie; het CAK levert inhoudelijke ondersteuning. Beide partijen stellen een communicatieprotocol op waarin verantwoordelijkheden en escalatieniveaus worden vastgelegd.

6.2 Organisatie

Het CAK is ingericht op het uitvoeren van inningsprocessen. Omdat er geen nieuwe processen noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de eigen bijdrage gedetineerden en veroordeelden voldoet de bestaande organisatie.

6.3 Personeel

Voor de uitvoering van de wettelijke taak is extra bemensing noodzakelijk. Deze worden geworven of stromen door uit de huidige organisatie.

6.4 Administratieve organisatie

De werkinstructies t.b.v. de nieuwe wettelijke taken moeten worden opgesteld. Deels zullen bestaande werkinstructies worden aangepast of uitgebreid. Het personeel dient te worden getraind. De frontoffice medewerkers worden extra getraind om de nieuwe doelgroep te woord te staan. Daarnaast wordt het bestaande incassobeleid uitgebreid.

6.5 Implementatie

De implementatie van alle benodigde wijzigingen op het gebied van ICT, personeel en administratieve organisatie worden in de vorm van een of meerdere projecten uitgevoerd. De benodigde wijzigingen in de keten en uitwisseling van gegevens worden begeleid door een ketenmanager.

6.6 Automatisering (ICT)

Het automatiseringslandschap van het CAK kenmerkt zich door een combinatie van maatwerk en standaard pakketten. De invoering van deze nieuwe wettelijke taak vereist inrichting binnen de huidige ICT landschap. Voor de uitwisseling van gegevens met Justid zal een geautomatiseerde uitwisseling worden opgezet. Voor het opleggen moeten de business rules worden geïmplementeerd. Deze component bestaat uit een aantal onderdelen

- Opslag gegevens detentie en veroordelingen
- Verwerken wijzigingen
- Business rules veroordeelden
- Business rules gedetineerden
- Aanmaken boekingsregels t.b.v. facturering Oracle finance
- Inkijkfunctie front office

Het factureren en administreren van eigen bijdrage gebeurt in Oracle Finance. Er zal een aparte administratie worden ingericht voor de bijdrageregelingen. Het datawarehouse en rapportageomgeving zal worden aangepast t.b.v. de verantwoording van de taken. Voor de uitvoering van de taak zijn ontwikkel-, test-, acceptatie- en productieomgevingen noodzakelijk.

6.7 Huisvesting

Door doorstroming en de huidige capaciteit is geen extra huisvesting nodig. Aan de veiligheidseisen, zoals maatregelen tegen onbevoegd binnendringen, wordt ruimschoots voldaan.

7 Begroting

7.1 Inleiding

De begroting valt uiteen in twee ramingen. In de eerste plaats worden de projectkosten om de regeling te implementeren geschetst. Daarnaast is er de uitvoeringsbegroting, die de jaarlijks terugkerende kosten voor het uitvoeren van de regeling in beeld brengt.

7.2 Eenmalige implementatiekosten (2014)

De kosten betreffen aanschaf in inrichting van ICT-middelen en de projectmatige inbedding van de taken in de CAK organisatie.

Begroting Gedetineerden en veroordeelden	
Totaal Architectuur	83.000
Totaal Projectmanagement	470.400
Totaal ICT licentiekosten initieel	200.000
Totaal Realisatie businessrules	1.132.300
Totaal Realisatie financieel systeem	595.700
Totaal Realisatie ketenuitwisseling	481.400
Totaal Realisatie datawarehouse + rapportages	396.800
Totaal Inrichten organisatie	40.800
Totaal Opstellen A/O	92.400
Communicatie	28.360
Totaal Kennis en training	96.560
Totaal	**€ 3.617.720**

7.3 Jaarlijkse uitvoeringskosten (vanaf 2015)

Voor de uitvoering van deze begroting zijn de aantallen gebruikt zoals aangeleverd. Van de kosten per processtap bestaat ongeveer 25% uit variabele kosten en 75% uit vaste lasten. Onder variabele kosten verstaat het CAK kosten die evenredig af- en toenemen als het aantal klanten tijdens de uitvoering van de wettelijke taak verandert. Variabele kosten betreffen onder meer: porto-, druk- en telefoonkosten en het flexibele deel van de formatie. De vaste kosten bestaan met name uit ICT, huisvesting en vaste formatie.

Wanneer de aantallen veroordeelden en/of gedetineerden substantieel (> 10 procent) afwijkt van die welke bij het opstellen van de begroting zijn gebruikt, wordt een nieuwe begroting opgesteld. De vaste kosten in de vorm van personeel en huisvesting kunnen dan eventueel worden bijgesteld.

Deze kosten betreffen uitsluitend de uitvoering van de taken door het CAK. De variabele kosten nemen elk jaar iets toe vanwege het verwachte hogere aantal veroordelingen. Ook zal er jaarlijks een indexering van de kosten dienen plaats te vinden. Het gebruikte prijspeil voor de begroting is 2014.

7.3.1 Belangrijkste aannames

Bij het opstellen van de begroting zijn we uitgegaan van een aantal aannames, gecombineerd met onze eigen ervaringscijfers op basis van het uitvoeren van andere bijdrageregelingen. De belangrijkste aannames zijn dat 30% van de bijdrageplichtigen het CAK zal bellen en 60% van de bijdrageplichtigen in het minnelijk beheer traject zal worden geplaatst. Verder gaan we uit van 0,75% bezwaren, waarvan 5,5% tot een beroep leidt.

7.3.2 De uitvoeringsbegroting per regeling

De verdeling per regeling en in bedragen per processtap is opgenomen op verzoek van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het CAK stelt normaliter de begroting niet op deze manier op. De opgenomen bedragen per processtap betreffen schattingen. De uitsplitsing is opgesteld op basis van onze eigen ervaringscijfers in combinatie met aannames ten aanzien van de doelgroep. De begroting per regeling is gebaseerd op het uitvoeren van alle drie de taken.

2015 Uitvoeringskosten:	Aantal	Regeling	Processtap Registeren	Factureren	Innen	Zonder dwang	Met dwang
Eb gedetineerden meerderjarig	37.700	1.326.000	67.000	133.000	597.000	332.000	199.000
Eb gedetineerden minderjarig	1.800	64.000	4.000	7.000	29.000	16.000	10.000
Eb veroordeelden	150.999	2.655.000	133.000	266.000	1.195.000	664.000	399.000
ICT kosten		1.100.000	165.000	165.000	385.000	275.000	110.000
		5.143.000					

2016 Uitvoeringskosten:	Aantal	Regeling	Processtap Registeren	Factureren	Innen	Zonder dwang	Met dwang
Eb gedetineerden meerderjarig	37.700	1.328.000	67.000	133.000	598.000	332.000	200.000
Eb gedetineerden minderjarig	1.800	64.000	4.000	7.000	29.000	16.000	10.000
Eb veroordeelden	151.409	2.659.000	133.000	266.000	1.197.000	665.000	399.000
ICT kosten		1.100.000	165.000	165.000	385.000	275.000	110.000
		5.149.000					

2017 Uitvoeringskosten:	Aantal	Regeling	Processtap Registeren	Factureren	Innen	Zonder dwang	Met dwang
Eb gedetineerden meerderjarig	37.700	1.329.000	67.000	133.000	599.000	333.000	200.000
Eb gedetineerden minderjarig	1.800	64.000	4.000	7.000	29.000	16.000	10.000
Eb veroordeelden	151.804	2.661.000	134.000	267.000	1.198.000	666.000	400.000
ICT kosten		1.100.000	165.000	165.000	385.000	275.000	110.000
		5.153.000					

8 Verantwoordelijkheidsverdeling uitvoering maatregelen

Het ministerie van VenJ vraagt om een voorstel voor de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de bewindspersonen van VWS en VenJ en het CAK.

Het CAK is per 1 januari 2013 omgevormd tot publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan. De governance relatie tussen het ministerie van VWS en het CAK wordt gerealiseerd middels de sturingsinstrumenten die worden genoemd in de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen en in de wet die het CAK omvormde tot zelfstandig bestuursorgaan[1].

Ten aanzien van de uitvoeringstaak als in dit document beschreven kan VenJ regels stellen ten aanzien van de financiële en beheersmatige planning- en control cyclus en het toezicht voor zover het de implementatie en uitvoering van deze eigen bijdrageregelingen betreft. Tussen het CAK en het ministerie van VenJ kunnen, bijvoorbeeld in een convenant, afspraken worden gemaakt over de sturingsrelatie.

De staatssecretaris van VWS moet instemmen met het uitvoeren van deze taak door het CAK. Daarnaast zal het CAK voor het ministerie van VWS in kaart brengen of er risico's zijn voor de uitvoering van de 'VWS-taken' en op welke wijze deze risico's kunnen worden beheerst. Risico's die zich zouden kunnen voordoen in de primaire processen worden voor een groot deel ondervangen door de taken van VenJ in een afgescheiden omgeving in te richten.

[1] Wijziging van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en enkele andere wetten, in verband met de instelling van het zelfstandig bestuursorgaan CAK.

9 Bronnen

Data voor berekening inningskosten CAK, versie 6 februari 2014.

Deze data vormen voor het CAK de basis voor het berekenen van de opbrengst. Het CAK heeft kleine discrepantie in de percentages geconstateerd, waarschijnlijk te wijten aan afrondingsverschillen. Het betreft:

- Inningspercentages kanton, bovengrens: 56%
- Inningspercentages meervoudige kamer, bovengrens: 34,4

Als we deze berekenen komen we tot respectievelijk 55,9% en 34,5%. Het CAK heeft gerekend met de door haar berekende percentages.

Aantallen bijdrage kosten strafproces/slachtofferzorg

Jaar	Schuldigverklaringen meerderjarigen Kantonzaken	Schuldigverklaringen rechtbankzaken meerderjarigen** EK	MK
2010	118.569	74.114	10.442
2011	107.469	64.997	10.027
2012	64.970	68.263	11.948
2013	64.553	72.499	12.707
2014	65.688	72.142	12.678
2015	66.421	71.880	12.698
2016	67.011	71.685	12.713
2017	67.543	71.536	12.725
2018	67.203	71.531	12.734

Forfaits bijdrage kosten strafproces/slachtofferzorg

Resultaten	Forfait BKS en VBS
ZM vonnis kanton straf	€ 600 (gemiddeld € 233)
ZM vonnis enkelvoudige kamer	€ 1.600
ZM vonnis meervoudige kamer	€ 2.800

Inningspercentage per stap kosten strafproces/slachtofferzorg

NB: totaalpercentage is som van het inningspercentage vanaf 1e aanschrijving t/m deurwaarder (i.t.t. de versie van december, waar in het totaal ook de stap 'gijzelen' was meegenomen').

Innings-percentages kanton	1e aanschrijving	1e aanmaning	VZD	deurwaarder	Totaal
basis	30,8%	5,4%	4,2%	10,5%	50,9%
ondergrens	27,7%	4,8%	3,8%	9,5%	45,8%
bovengrens	33,8%	5,9%	4,6%	11,6%	56,0%

Innings-percentages enkelvoudige kamer	1e aanschrijving	1e aanmaning	VZD	deurwaarder	Totaal
basis	28,1%	4,9%	3,9%	9,6%	46,5%
ondergrens	25,0%	4,4%	3,4%	8,6%	41,4%
bovengrens	31,1%	5,4%	4,3%	10,7%	51,5%

Innings-percentages meervoudige kamer	1e aanschrijving	1e aanmaning	VZD	deurwaarder	Totaal
basis	20,2%	3,5%	2,8%	6,9%	33,4%
ondergrens	17,1%	3,0%	2,3%	5,9%	28,3%
bovengrens	23,2%	4,1%	3,2%	8,0%	38,4%

Aantallen en gemiddelde zittingsduur t.b.v. eigen bijdrage gedetineerden

Detentieduur	Personen	Gem. aantal dagen
< 2 weken	10.691	7
2 weken - < 1 maand	9.115	20
1 mnd - < 3 mnd	8.364	50
3 mnd - < 6 mnd	4.810	120
6 mnd - < 1 jaar	3.163	270
1 jaar - < 2 jaar	1.657	540
2 jaar - < 4 jaar	1.007	1.080
4 jaar en meer	215	2.520
overige (onbekend)	595	112
	39.617	

Inningpercentage per stap eigen bijdrage gedetineerden

Innings-percentages EBG	1e aanschrijving	1e aanmaning	VZD	deurwaarder	Totaal
basis	11,2%	2,0%	1,5%	3,9%	18,6%
ondergrens	6,1%	1,1%	0,8%	2,1%	10,1%
bovengrens	16,3%	2,9%	2,2%	5,6%	27,1%